ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.КОА-030-и назди Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон оид ба рисолаи номзадии Мирзоева Савригул Давлатқадамовна дар мавзуи “Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи таҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианънанавӣ” (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия)

1. Аҳамияти таҳқиқот дар он аст, ки масъалаҳои фаъолгардонии тафаккури хонандагон дар дарс бо ҳалли кушодани роҳҳои бартарафсозии расмиятчигӣ дар донишҳои хонандагон алоқамандбуда, амалӣ мегардад. Ин масъала бо муайян сохтани он шароитҳое алоқаманд мебошад, ки ба шарофати онҳо дараҷаи баланди инкишофи зеҳнии хонандагон таъмин карда мешавад, яъне онҳо нишон медиҳад, ки дар кадом вазъият таълим инкишофдиҳанда шуда метавонад. Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи таҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианънанавӣ таъмин гардида, тавассути бозиҳои логопедӣ нуқсони нутқи хонандагон ислоҳ гардида, сифати таълим баланд мешавад, дар фаъолияти таълимӣ арзёбӣ ва худбаҳодиҳӣ инкишоф меёбанд.

Натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд барои бе нуқсон муоширати намудан таҳияи ҷанбаҳои педагогии омӯзгорони ояндаи таҳсилоти ибтидоӣ тавассути гузаронидани дарсҳои забони модарии ғайрианъанавӣ дар таҳсилоти ибтидоӣ истифода шаванд.

Маводи таҳқиқот барои омода кардани мутахассисони таҳсилоти ибтидоӣ, пажӯҳишгарони илми соҳаи педагогикаи махсус, нуқсоншиносон, логопедон, равоншиносӣ, филологияи тоҷик арзишманд буда, метавонанд дар омодагии касби омӯзгорони оянда таҳсилоти

ибтидоӣ дар факултетҳои педагогии донишгоҳҳои омӯзгорӣ, коллеҷҳои омӯзгорӣ ва донишкадаи такмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф дар курсҳои такмили ихтисос, инчунин, барои омӯзгорони махсус-таҷрибаомӯзони мактабҳои ҷумҳурӣ истифода шаванд.

Диссертатсия тибқи талаботи Низомнома дар бораи Шурои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ шудааст, ба анҷом дода шудааст.

Диссертатсия дар кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи кафедраи мазкур муҳокима ва ба ҳимоя пешниҳод шудааст (Суратҷаласа аз 28.08.2025, №2).

Дар хулосаи кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ ба диссертатсия баҳои воқеӣ ва мусбат дода шудааст.

2. Диссертатсия ҷавобгӯи талаботи бандҳои 31, 33 ва 60 Тартиби додани унвонҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 №267 тасдиқ шудааст, мебошад.

Мавзуъ ва муҳтавои диссертатсияи Мирзоева Савригул Давлатқадамовна дар мавзуи “Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи таҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианъананавӣ” (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия), аз ҷумла ба *банди 2* – Таҳлил ва пешгӯии рушди низоми таълиму тарбияи кӯдакони дорои нуқсонҳои гуногуни инкишоф; *банди 5* – Таҳияи технологияҳои педагогӣ барои муайян кардани мазмуни талаботи махсуси таълимии кӯдакон, наврасон ва калонсолони дорои нуқсонҳо гуногуни инкишоф, ҳамчунин ба Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯйи онҳо дараҷаи илмӣ дода мешавад (қарори Раёсати КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 ноябри соли 2017, №5/2 мутобиқат мекунад.

3. Натиҷаҳои таҳқиқот талаботи илмӣ, хулосаву тавсияҳо бо омӯзиши ҳаматарафаи масъалаи гузошташуда; амалисозии пайгиронаи асосҳои назариявӣ-методологии таҳқиқот, ҷанбаҳои ибтидоии он, истифодаи методҳои ба ҳадаф, вазифаҳо, фарзияи таҳқиқот мувофиқ; бо санҷидани натиҷаҳо, ҷорӣ намудани онҳо дар амалияи як қатор муассисаҳои таълимӣ; тасдиқи таҷрибавӣ-озмоишии дурустии хулосаҳои бароварда; пойгоҳи кофии сарчашмаҳо таъмин мегардад.

Бояд зикр кард, ки натиҷаҳои асосии таҳқиқоти илмӣ, хулосаҳо ва муқаррароти диссертатсия дар 32 мақолаи илмӣ инъикос ёфтаанд, ки аз онҳо 5-тоаш дар маҷаллаҳои тавсияшудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии Вазорати маориф ва илми Федератсияи Русия нашр шудаанд. Шумораи маводи нашршуда дар нашрияҳои тавсияшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021 №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ аст.

Шумораи интишороти довталаб дар нашрияҳои тақризшаванда ба талаботи банди 34 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни 2021, №267 тасдиқ шудааст, мутобиқ мебошад.

4. Маводи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда корбаст шудаанд, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунанд.

Диссертатсия ба талаботи банди 53 Низомнома дар бораи Шурои диссертатсионӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ аст. Он аз тарафи муаллиф мустакилона навишта шуда, натиҷаҳои нави илмӣ, нуктаҳои барои ҳимоя пешниходшударо дарбар мегирад ва аз саҳми шахсии муаллифи диссертатсия дар илм шаҳодат медиҳад.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ва тавсияҳое, ки дар таҳқиқот инъикоси худро ёфтаанд, тавассути методологияи муносибати бонизом, назарияи илмии ташхиси педагогии дар асоси методҳои назариявӣ ва эмпирикии таҳқиқот, инчунин бо таҳлили шароитҳо ва натиҷаҳои корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ, исботи нуктаҳои асосии дар фарзияи илмӣ пешниҳодшуда, хулосаи маҷмуи методҳои мутобиқ ба вазифаҳои ҳар як марҳилаи таҳқиқот, таҷрибаи шахсии муаллиф ҳамчун педагог таъмин карда шудаанд.

6. Талаботи Низомнома дар бораи шурои диссертатсиониро ба роҳбарӣ гирифта, комиссияи экспертии диссертатсияи Мирзоева Савригул Давлатқадамовнаро тавсия мекунад, ки:

а) диссертатсияи Мирзоева Савригул Давлатқадамовна дар мавзуи “Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи таҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианъанавӣ” (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои ҳимоя дар Шурои диссертатсионӣ иҷозат дода шавад;

б) ба сифати муассисаи пешбар: **МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров”** таъин карда шавад.

в) ба ҳайси муқарризони расмӣ:

Ба сифати муқарризони расмӣ: **Юнусова Нафисахон Муродовна -** доктори илмҳои педагогӣ, профессор кафедраи педагогикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва **Мехриддинзода Толиб Мехриддин** - номзади илмҳои педагогӣ, мутахассиси маркази бақайдгирӣ, тестӣ ва фосилвии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдулоҳи Рӯдакӣ таъин карда шаванд.

г) барои муайян кардани вақти ҳимоя, нашр ва ҷойгир кардани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи

таҳсилоти Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат ва паҳлуҳои дигари арзёбии диссертатсия тавсия дода мешавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Мирзоева Савригул Давлатқадамовна дар мавзуи “Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи таҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианъанавӣ” (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия)

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Мирзоева Савригул Давлатқадамовна дар мавзуи “Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи таҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианъанавӣ” (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03. - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия) ба ҳимоя иҷозат дода шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 13.00.03. - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия) ба ҳайси **муқарризони расмӣ** пешниҳод менамояд:

- **Юнусова Нафисахон Муродовна -** доктори илмҳои педагогӣ, профессор кафедраи педагогикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

- **Мехриддинзода Толиб Меҳриддин** - номзади илмҳои педагогӣ, мутахассиси маркази бақайдгирӣ, тестӣ ва фосилвии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдулоҳи Рӯдакӣ.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров” таъин карда шавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии

таҳсилоти Тоҷикистон, нашр ва паҳнкунии автореферат ва паҳлуҳои дигари арзёбии диссертатсия тавсия дода мешавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Мирзоева Савригул Давлатқадамовна дар мавзуи "Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи аҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианъананавӣ" (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия)

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Мирзоева Савригул Давлатқадамовна дар мавзуи "Фаъолгардонии хонандагони имконияти маҳдуддоштаи зинаи аҳсилоти ибтидоӣ дар раванди таълими фарогир аз технологияи ғайрианъананавӣ" (Дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03. - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия) ба ҳимоя иҷозат дода шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 13.00.03. - Педагогикаи коррексионӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия) ба ҳайси **муқарризони расмӣ** пешниҳод менамояд:

- **Юнусова Нафисахон Муродовна** - доктори илмҳои педагогӣ, профессор кафедраи педагогикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

- **Меҳриддинзода Толиб Меҳриддин** - номзади илмҳои педагогӣ, мутахассиси маркази бақайдгирӣ, тестӣ ва фосилвии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдулоҳи Рӯдакӣ.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** МДТ "Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров" таъин карда шавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии

Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:
доктори илмҳои педагогӣ Негматов С.Э.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Махкамов Д.
номзади илмҳои педагогӣ Ҳакимова Ҷ.С.

Имзои Негматов С.Э., Махкамов Д., Ҳакимова Ҷ.С.-ро тасдиқ мекунам.

Мудири шуъбаи кадрҳо ва коргузории
Пажӯҳишгоҳи рушди маориф
ба номи Абдураҳмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Ҳакимова Х.С.

15.09.2025